

Peter Wallin oroar sig över säkerheten i de alltmer sammankopplade systemen.

Processindustrin tar nästa steg

Den svenska processindustrin ligger långt framme när det gäller digitalisering, men utmaningar finns. Inte minst när det gäller att få dagens många delsystem att bli till ett enhetligt ekosystem.

Processindustrin svarar för nästan 50 procent av den svenska nettoexporten. Därmed är dess framgång avgörande för hela landets utveckling. Men den starka ställningen är inte för evigt given. För att bibehålla och stärka positionen måste industrin och dess underleverantörer klara av att hantera de nya utmaningar som digitaliseringen skapar.

– Processindustrin har varit digitaliserad länge, men tidigare har det mest handlat om att övervaka och styra egna processer. Nu ska en lång rad olika system och funktioner samordnas och därmed

ökar komplexiteten, säger Peter Wallin, nybliven programchef för innovationsprogrammet Piia – Processindustriell IT och Automation.

För ett pappersbruk betyder det att de inte kan nöja sig med att ha digital övervakning av enskilda processavsnitt – nu ska de ha kontroll på allt från träd som står på rot till kundens behov. Allt ska övervakas, mätas och värderas både med hjälp av ny teknik men också nya affärs- och verksamhetsmodeller.

– För att lyckas krävs en insikt om att det här inte är något ett enskilt företag kan klara av på egen hand, nyckeln är att samarbeta och skapa partnerskap. Därmed uppkommer också den naturliga frågan om vilka som ska få del av den vinst som de nya digitala lösningarna skapar.

Frågan om hur vinsten ska fördelas är lika svår som avgörande, inte minst eftersom den information som skapas i systemen spänner över ett allt bredare område.

– Här gäller det att alla parter ser

att de är en del av ett ekosystem som alla kan och ska dra nytta av. Det gäller mellan processföretaget och it-leverantören men i lika hög grad mellan företag som traditionellt är konkurrenter.

Även om processindustrin har arbetat med digitalisering under många år finns det mycket att göra. Problemet är att många har svårt att hinna med nu när konjunkturen gör att de har fullt upp med att leverera inom sitt kärnområde.

– Risken finns att stora och mer trögrikliga företag kommer på efterkälken. Det gäller inte minst de större företag som i dag levererar

systemlösningar till processindustrin. De riskerar att tappa det förspång de har i dag till mindre och mer flexibla specialister. Jämför gärna med Tesla som har hoppat över mycket av det den traditionella bilindustrin tvingas kämpa med och har kunnat gå direkt på framtidslösningar. En motsvarande utveckling är fullt tänkbar för processindustrin.

För Peter Wallin är processindustrin ett nytt kapitel. Innan han tillträdde som programchef för Piia arbetade han med forskningsfrågor på Volvo CE, ett steg som han själv både ser som stort och litet.

– Jag kommer aldrig att bli expert på alla delar av processindustrin men det är heller inte nödvändigt. Det jag har med mig från Volvo är en helhetssyn som är överförbar till mitt nya område, framför allt när det gäller digitaliseringen där utmaningarna är ungefär desamma oberoende av bransch. Det är i sig en fördel eftersom det kan öppna upp för samarbeten som tidigare var omöjliga att tänka sig.

Ett område som oroar Peter Wallin mer än andra är hur säkerheten ska kunna garanteras i de nya och alltmer sammankopplade systemen.

– Ju mer avancerade och komplexa de digitala lösningarna blir, desto större är risken att företag blir utsatta för angrepp. Det kan handla om hackare som vill få ut något av värde ur systemen, eller som bara vill sabotera. Därför måste alla parter hjälpas åt att hitta lösningar som garanterar säkerhet i hela dess vidd.

Piia – ett strategiskt innovationsprogram

■ Piia – Processindustriell IT och Automation – är ett strategiskt innovationsprogram finansierat av industrin samt offentliga medel från Vinnova, Energi-

myndigheten och For-
mas. Målet är att skapa
förutsättningar för
industrin att dra nytta
av den digitaliserings-
våg som pågår och på
så vis öka konkurrens-

kraft, effektivitet, kva-
litet, säkerhet, lönsam-
het och hållbarhet.

■ Piia startade sin
verksamhet 2013 och
har finansiering fram
till 2023.